

kjært at høre det ærede Medlem henlede Opmærksomheden paa dette Spørgsmaal.

En af de Sager, der igaar særlig beskæftigede de ærede Medlemmer, der toge Ordet, var Spørgsmaalet om Universitetets Stilling og dets Balance. Det er jo en Sag, som har været forhandlet i en ikke ganske kort Narrække. Jeg kan i den Henseende henvise til, hvad det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Mazén) igaar oplyste. Han gennemgik nemlig tilbøielig Sagens Historie og stillede os i den Henseende paa det Standpunkt, som omtrent svarer til Nutiden. Smidlertid finder jeg mig foranlediget til at gjøre opmærksom paa, at efter at disse Forhandlinger havde været drevne i nogle Aar, blev der i forrige Rigsdagssamling givet Anledning til at optage Spørgsmaalet ved en historisk Undersøgelse, ved en Belysning af Universitetets og Kommunitetets pædagogiske Forhold, og at dette gav Anledning til, at der blev nedsat en Kommission, som ogsaa har afgivet en Betænkning derover, en Betænkning, som Alle anerkjender for at være i høi Grad oplysende. Til denne Betænkning knyttede sig et Lovforslag, som har været Rigsdagen forelagt, og som — jeg vil erindre derom — blev først fremsat i dette Thing. Det fandt en livlig Tilslutning her, og navnlig glædede det sig ved en livlig Tilslutning fra det ærede Medlems Side, som jeg nys nævnedes, det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds, og særlig lagde det ærede Medlem Bægt paa det Helbige i den Række at ende denne Sag ved en særlig Lov. Det ærede Medlem fremhævede stærkt den Forskjel, der var paa at afgjøre et Spørgsmaal som dette ved en særlig Lov, der bliver staaende under de værelende Forhold, og paa at afgjøre det paa Finantslovene. Jeg deler den Mening. Jeg vil ikke dermed have sagt, at jeg fuldtud kunde tiltræde det ærede Medlems Motivering i alle Omkæbtheder, og hvis man vil læse mit derefter følgende Foredrag igennem, vil man upaatvilelig finde, at det ikke har været Tilfældet; men Hovedtanken, det Helbige i at ende denne Sag ved en særlig Lov tiltræder jeg fuldstændig, og jeg søger til, at naar jeg ser tilbage paa dette Things Traditioner, vil det netop ogsaa passe vel ind i disse, om Landstinget lægger en særlig Bægt paa at ende dette Spørgsmaal just ved en særlig Lov. Det har imidlertid forundret mig, at man ved Forhandlingerne igaar sandt saa ringe Spor deraf, den særlige Lov var næsten forglemt, og jeg maa takke det ærede 4de Medlem for Rjøbenhavn (Carstensen), fordi han med et Ord mindede om Fortidens Række i den Retning ved at tale om at holde Finantsloven ren. Efterhaanden er man vistnok i adskillige Spørgsmaal kommen bort fra at holde Finantsloven ren — lad mig bruge det Udtryk —, kommen bort fra at behandle ved særlig Lov, hvad der dog i Virkeligheden helst burde behandles paa den Maade;

men jeg har dog med nogen Forundring hørt, hvor let man igaar skjød den særlige Lov tilside for at vende sig til Finantsloven og en Postering paa denne. Jeg maa tilføje mig at minde om, at den særlige Lov endnu ikke har gennemgaaet sin fulde Behandling i Rigsdagen. Man kan ønske, at den havde været fremmet hurtigere, man kan beklage, at det ikke er sket, men man maa tage den Rjendsgjerning, at endnu staaer denne Sag paa Overveielsernes Standpunkt, endnu er det muligt at haabe og vente, at der igennem den særlige Lov vil komme Løsning, og er man enig om, at en saadan Løsning dog tilsidst vil være den bedste, tror jeg ikke, at Utaalmodigheden, som tilbøielig gav sig tilkjende igaar, er ganske paa sin rette Plads. Smidlertid maatte det Spørgsmaal opstaa, hvad der var at gjøre, da denne særlige Lov ikke kom frem fra det Udvalg i Folkethinget, til hvilket den var henvist; det er som bekendt Finantsudvalget, og det er jo ikke sjældent at Lovforslag, som henvises til dette Udvalg, maa vente med Udvalgsbehandling indtil Finantslovbehandlingen er tilendebragt. Da altsaa Finantslovbehandlingen nærmede sig sin Slutning, og der endnu Intet forelaa om, hvilken Afgjørelse man kunde vente af den særlige Lovs Behandling, maatte nødvendigvis det Spørgsmaal opstaa, hvad der fra Regeringens Side i den Henseende kunde gøres. Jeg indrømmer villig, at der kunde være Valg mellem forskellige Udveie; men jeg paaftaar bestemt, at hvilken Udvei man end havde valgt, lod der sig gjøre Indsigelse derimod, og jeg vil søge til ganske oprigtigt: Jeg tvivler heller ikke om, at saadan Indsigelse et eller andet Sted fra vilde være fremkommen fra dem, der meget varmt interessere sig for denne Sag. Der kunde være Spørgsmaal om at optage en afgjørende Bevilling paa Finantsloven, f. Ex. optage eller forsøge paa at optage den tredie Paragraf i den særlige Lov, kort og godt optage paa Finantsloven: „Udoverbalancen dækkes af Statskassen“, maaske i Forbindelse med Kommunitetet. Hvad vilde da den berettigede Indvending derimod have været? Det ligger jo ganske aabenbart for, det vilde have været denne at det samme Spørgsmaal bragtes til Forhandling paa to Steder, dels paa Finantsloven og dels paa den særlige Lov. Det ene maatte da udelukke det andet, og vilde man Ordningen af Sagen ved en særlig Lov, maatte man efter mit Skjøn bestemt søge at undgaa Noget, der kunde præjudicere en saadan Afgjørelse. Var man ved Sagens Overveielse kommen til dette Resultat, kunde der være Spørgsmaal om at optage et større Beløb end det, der tidligere var bleven ydet, eller det Beløb, som nu engang sædvanmæssig var ydet, eller rent lade være at optage Noget. Den mellemste Udvei er valgt; man har foreslaaet optaget og erholdt optaget paa Finantsloven det Beløb, der i en Række af Aar er bleuet ydet uden nogen Indsigelse. Den